

Spis treści

Przedmowa	7
-----------------	---

DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE, WOJNA, OKUPACJA I STALINIZM

1. Poezja Polski niepodległej: energia nowoczesności	10
Ważne kierunki w sztuce początków XX w.	11
Sztuka polska w dwudziestoleciu	16
Julian Tuwim, <i>Chrystus miasta</i>	21
<i>Do krytyków</i>	23
Jan Lechoń, <i>Herostrates</i>	24 U
Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Kurze łapki</i>	26
<i>Stara kobieta</i>	26
<i>Płyty Carusa</i> (fragmenty cyklu)	27
Kultura masowa i artyści	28
Bruno Jasieński, <i>But w butonierce</i>	29 U
Julian Przyboś, <i>Na kołach</i>	30 R
Przykładowa interpretacja: „Na kołach” Juliana Przybosia	31
Julian Przyboś, <i>Wieczór</i>	32 R
Tadeusz Peiper, <i>Miasto. Masa. Maszyna</i> (fragment)	32 U
Komentarz: Michał Głowiński, Janusz Sławiński, [<i>Miasto w poezji</i>]	34

Kto mówi, do kogo, o czym i w jaki sposób...	
Elementy sytuacji komunikacyjnej i funkcje tekstu	36

2. Poezja polska po I wojnie światowej. W kręgu tradycji	43
Leopold Staff, <i>Wysokie drzewa</i>	44
<i>Bonaccia</i>	45
<i>Harmonia</i>	46
Julian Tuwim, <i>Sitowie</i>	46
<i>Zmęczenie</i>	47
Jarosław Iwaszkiewicz, <i>Lipiec</i>	48 U
<i>Źródło Aretuzy</i>	49
Muzyka polska w dwudziestoleciu	50

3. Proza realistyczna w dwudziestoleciu międzywojennym	52
Wielka proza światowa: W poszukiwaniu straconego czasu, <i>Ulisses, Czarodziejska góra, Człowiek bez właściwości</i>	53
Stefan Żeromski, <i>Przedwiośnie</i>	
Przewodnik po lekturze	55
Fragmenty	56
Zofia Nałkowska, <i>Granica</i>	U
Przewodnik po lekturze	63
Fragmenty	64
Jarosław Iwaszkiewicz, <i>Panny z Wilka</i> (fragment)	72 U
<i>Panny z Wilka na ekranie</i>	76

Maria Kuncewiczowa, <i>Cudzoziemka</i>	U
Przewodnik po lekturze	77
Fragmenty	78
Komentarz: Zdzisław Jerzy Adamczyk, [Znaczenie opowieści o szklanych domach w „Przedwiośniu” Stefana Żeromskiego]	84
4. Groteska. Wobec tajemnicy istnienia	88
Co wiemy o grotesce?	89
Bolesław Leśmian, <i>Topielec</i>	90
<i>Dusiołek</i>	92
<i>Szewczyk</i>	94
<i>Poeta</i>	95
<i>Dziewczyzna</i>	97
Bruno Schulz, <i>Sierpień</i>	98
<i>Wiosna</i> (fragment)	104
Franz Kafka, <i>Proces</i>	R
Przewodnik po lekturze	107
Fragment	107
Komentarz: <i>Słownik Schulzowski</i> (fragmenty)	117
Razem czy oddzielnie? O pisowni niektórych wyrazów i ich połączeń (część II)	119
5. Groteska. Wobec społeczeństwa i historii	127
Witold Gombrowicz, <i>Ferdydurke</i>	
Przewodnik po lekturze	128
Fragment	130
Stanisław Ignacy Witkiewicz, <i>Szewcy</i>	R
Przewodnik po lekturze	138
Fragmenty	139
Teatr w dwudziestoleciu	152
Michał Bułhakow, <i>Mistrz i Małgorzata</i>	R
Przewodnik po lekturze	154
Fragmenty	155
Komentarz: Zdzisław Łapiński, <i>Akcje i interakcje</i>	164
I co się pan tu tak pchasz na bezczela? Język potoczny	167
6. Katastrofizm i katastrofa	175
Józef Czechowicz, <i>przez kresy</i>	177
<i>żał</i>	178
Czesław Miłosz, <i>O książce</i>	179
Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Koniec świata. Wizje świętego Ildefonsa, czyli Satyra na wszechświat</i> (fragmenty)	181
Wiersze liryczne Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Przypomnienie wiadomości	182
Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Pokolenie</i>	183
<i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i>	185
<i>Z lasu</i>	185
<i>Wyroki</i>	187
* * * [Niebo złote ci otworzę...]	188

Tadeusz Gajcy, <i>Przesłanie</i>	189	U
Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego. Przypomnienie wiadomości	190	
Komentarz: Paweł Rodak, [<i>Wyobrażenia poetów spełnionej apokalipsy</i>]	190	
7. Po katastrofie. Literatura wobec zagłady	193	
Kazimiera Iłłakowiczówna, <i>O Boże...</i>	196	U
Tadeusz Borowski, opowiadania		
Przewodnik po lekturze	197	
<i>Proszę państwa do gazu</i>	200	
<i>Ludzie, którzy szli</i>	212	U
„Pasażerka”, reż. Andrzej Munk	220	
Gustaw Herling-Grudziński, <i>Inny świat</i>		
Przewodnik po lekturze	220	
<i>Ręka w ogniu</i> (fragmenty)	221	
Hanna Krall, <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>		
Przewodnik po lekturze	227	
Fragment	228	
Pamiętnik z powstania warszawskiego Mirona Białoszewskiego.		
Przypomnienie wiadomości	234	
Kanał, reż. Andrzej Wajda	236	
Tadeusz Różewicz, <i>Ocalony</i>	237	
<i>Termopile polskie</i>	238	
<i>Lament</i>	239	
Anna Świrszczyńska, <i>Budując barykadę</i>	242	U
<i>Jej śmierć ma szesnaście lat</i>	243	
<i>Strzelać w oczy człowieka</i>	243	
Władysław Broniewski, <i>Ballady i romanse</i>	245	U
Komentarz: Stanisław Burkot, [<i>Formuła poezji Tadeusza Różewicza</i>]	246	
8. Rozrachunki ze stalinizmem	248	
Polska szkoła filmowa	252	
George Orwell, <i>Rok 1984</i>		
Przewodnik po lekturze	253	
Fragmenty	254	
Andrzej Bobkowski, <i>Szkice piórkiem</i> (fragmenty)	259	U
Leopold Tyrmand, <i>Dziennik 1954</i> (fragmenty)	260	U
Czesław Miłosz, <i>Zniewolony umysł</i> (fragmenty)	263	U
Człowiek z marmuru. Rozrachunki ze stalinizmem w filmie	265	
Cały naród rozumie i popiera istniejące potrzeby...		
Od nowomowy do neonowomowy	268	
Działania na tekście – od streszczenia do notatki syntetyzującej.		
Trawestacja i pastisz	275	
Lektury dla ciekawych	283	
Indeks rzeczowy	285	
Indeks osób i utworów	289	